

Rok 2021

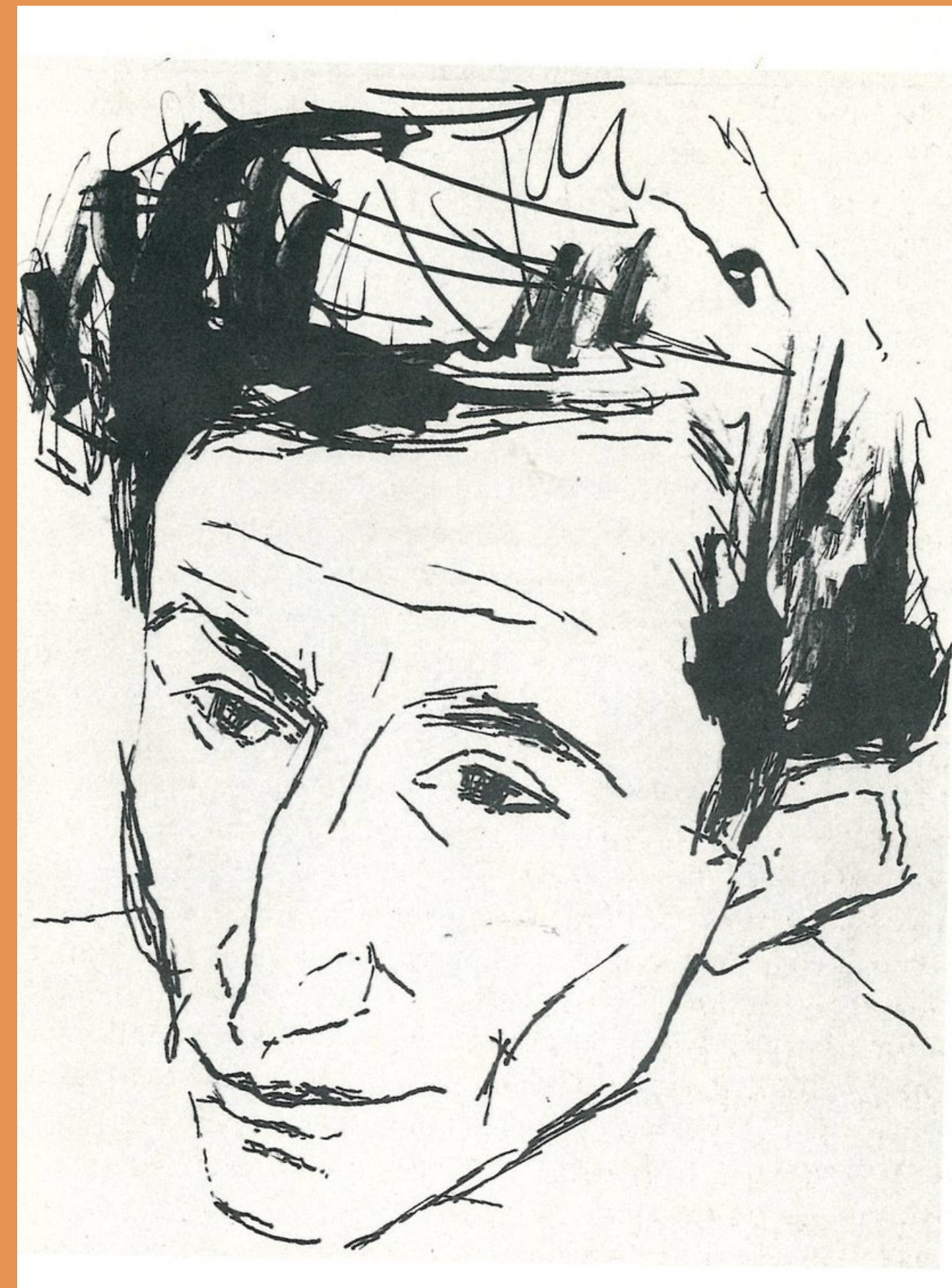
Rok

Różewicza

"Zostawcie nas ...".

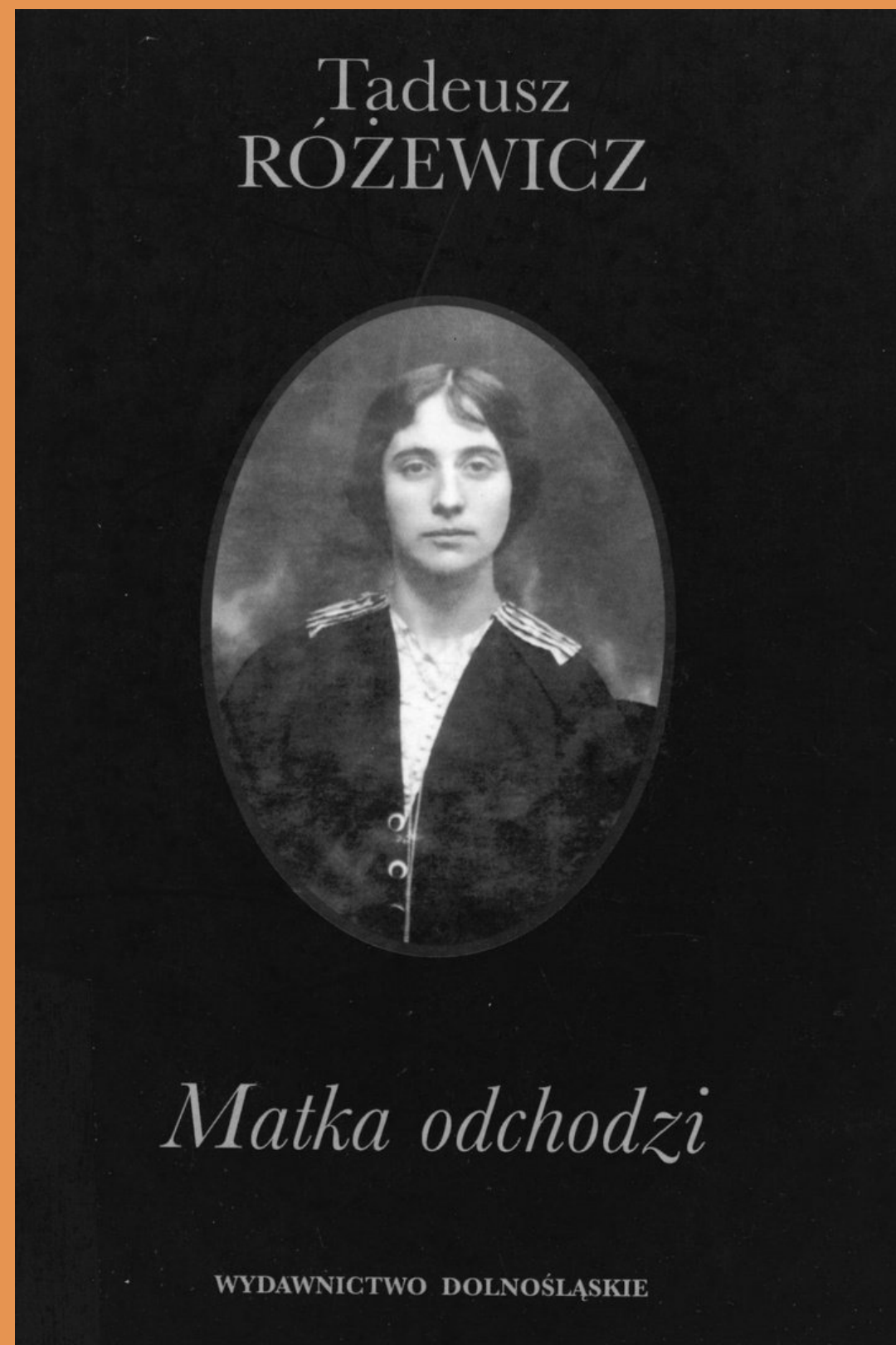
Tadeusz Różewicz

(1921-2014)

Tadeusz Brzozowski - Tadeusz Różewicz
1947

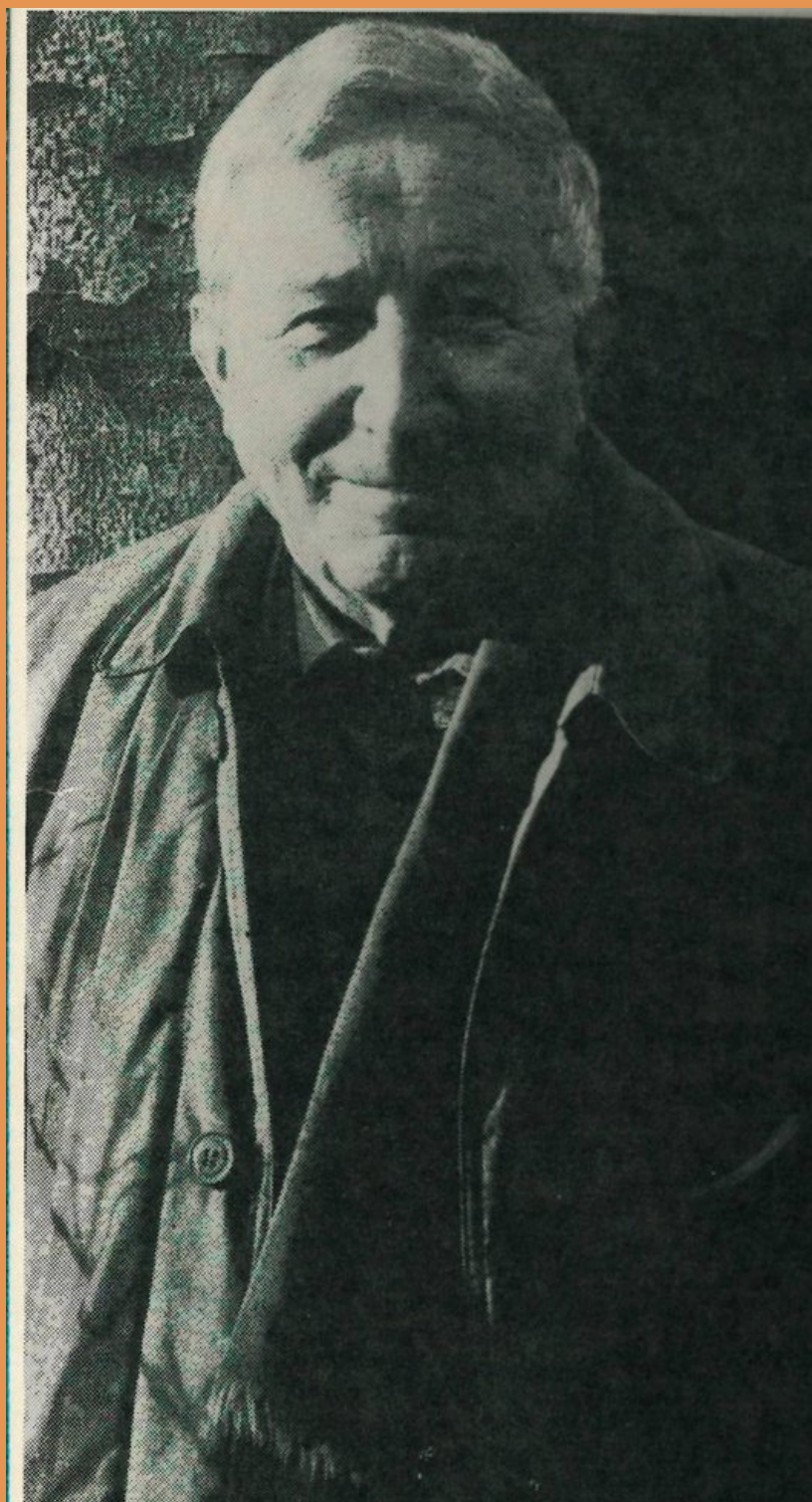
Wystawa do obejrzenia w Czytelnicy PBW

Książka "Matka odchodzi" zawiera min. wiersze poświęcone matce, fotografie rodzinne

"Oczy matki patrzą na mnie
fotografia matki poety z książki "Matka odchodzi"

Tadeusz Różewicz

"Zostawcie nas"

Zapomnijcie o nas
o naszym pokoleniu
żyjcie jak ludzie
zapomnijcie o nas

my zazdrościliśmy
roślinom i kamieniom
zazdrościliśmy psom

chciałbym być szczurem
mówiłem wtedy do niej

chciałabym nie być
chciałabym zasnąć
i zbudzić się po wojnie
mówiła z zamkniętymi oczami

zapomnijcie o nas
nie pytajcie o naszą młodość
zostawcie nas

Tadeusz Różewicz

Wiersz "Ocalony" (fragment)

Pojęcia są tylko wyrazami:

Cnota i występpek

Prawda i kłamstwo

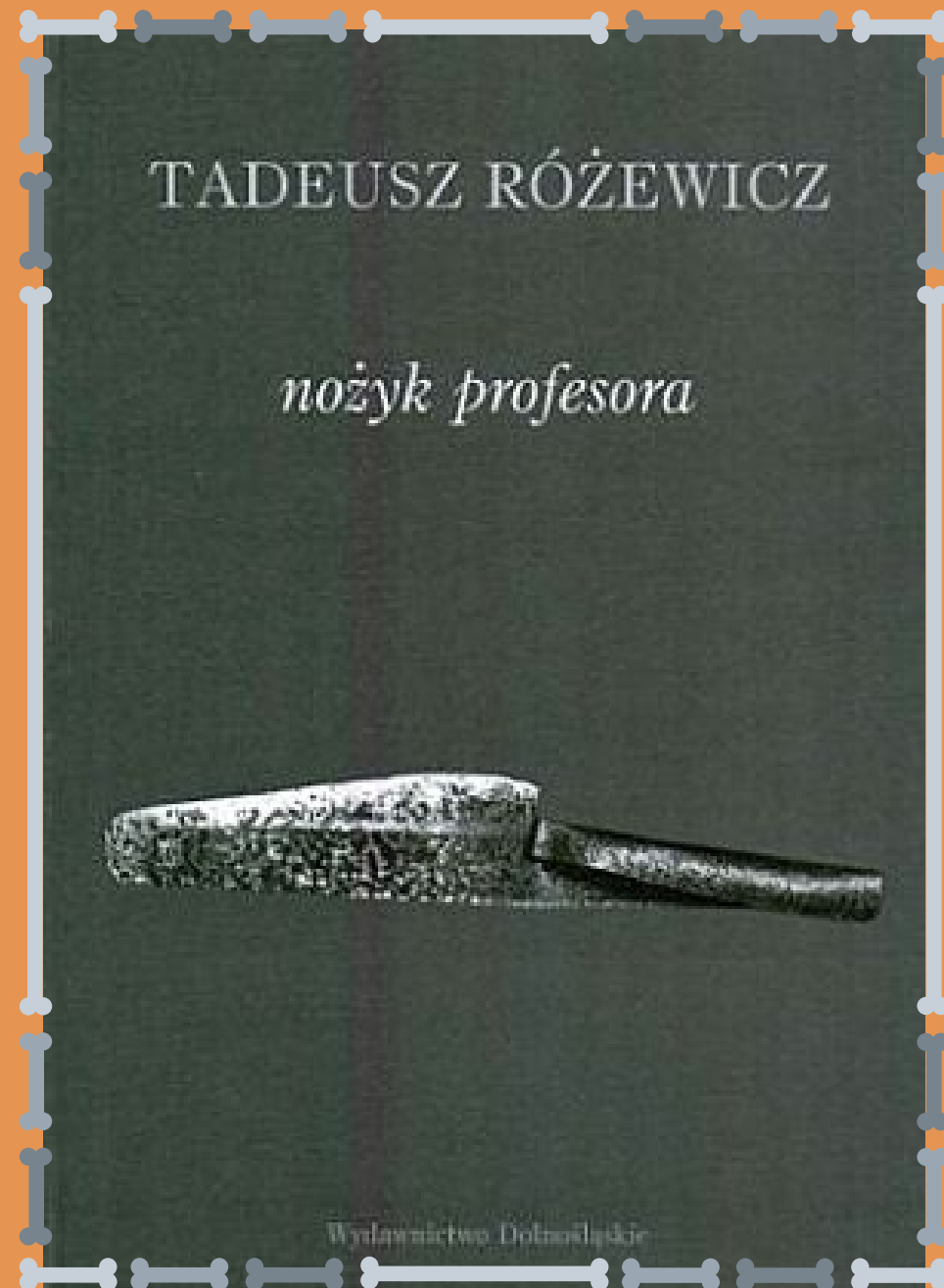
Piękno i brzydota

Męstwo i tchórzostwo.

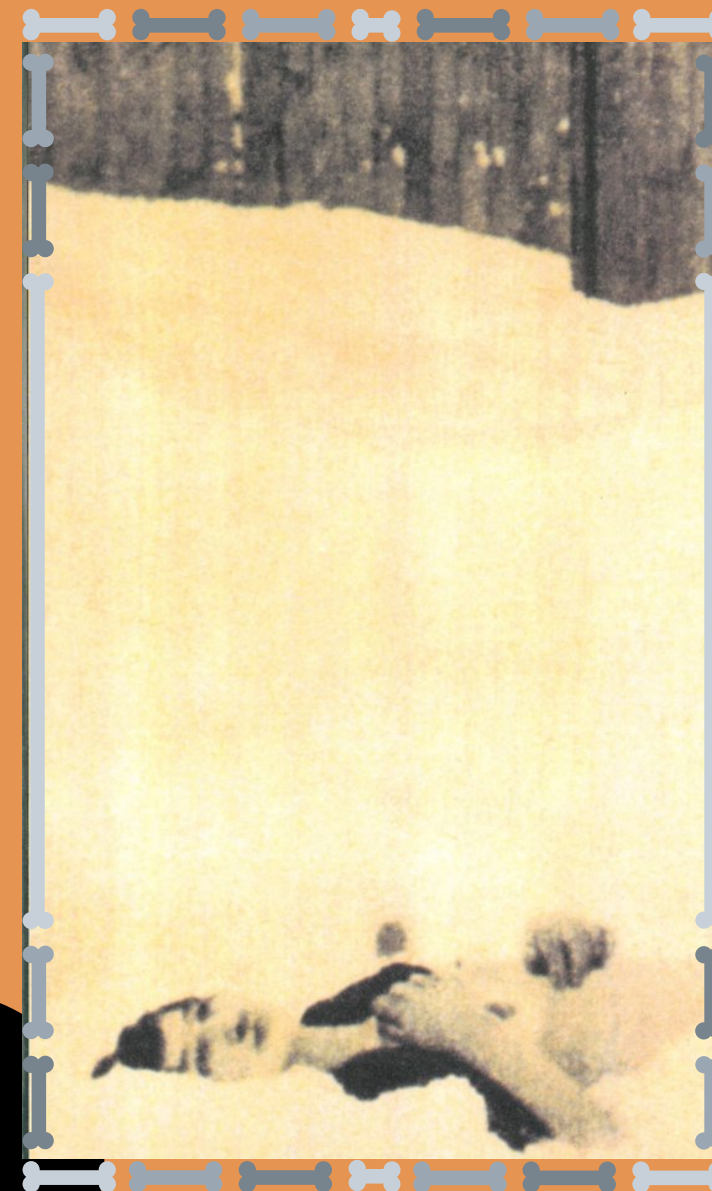

Rzeczywistość lat 1939 - 1945

..." Widziałem:
furgony porąbanych ludzi ...
cytat z wiersza "Ocalony"

Na okładce autentyczny
nożyk obozowy

Fotografia ze zbioru "Nożyk profesora"

Rzeczywistość lat 1939-1945

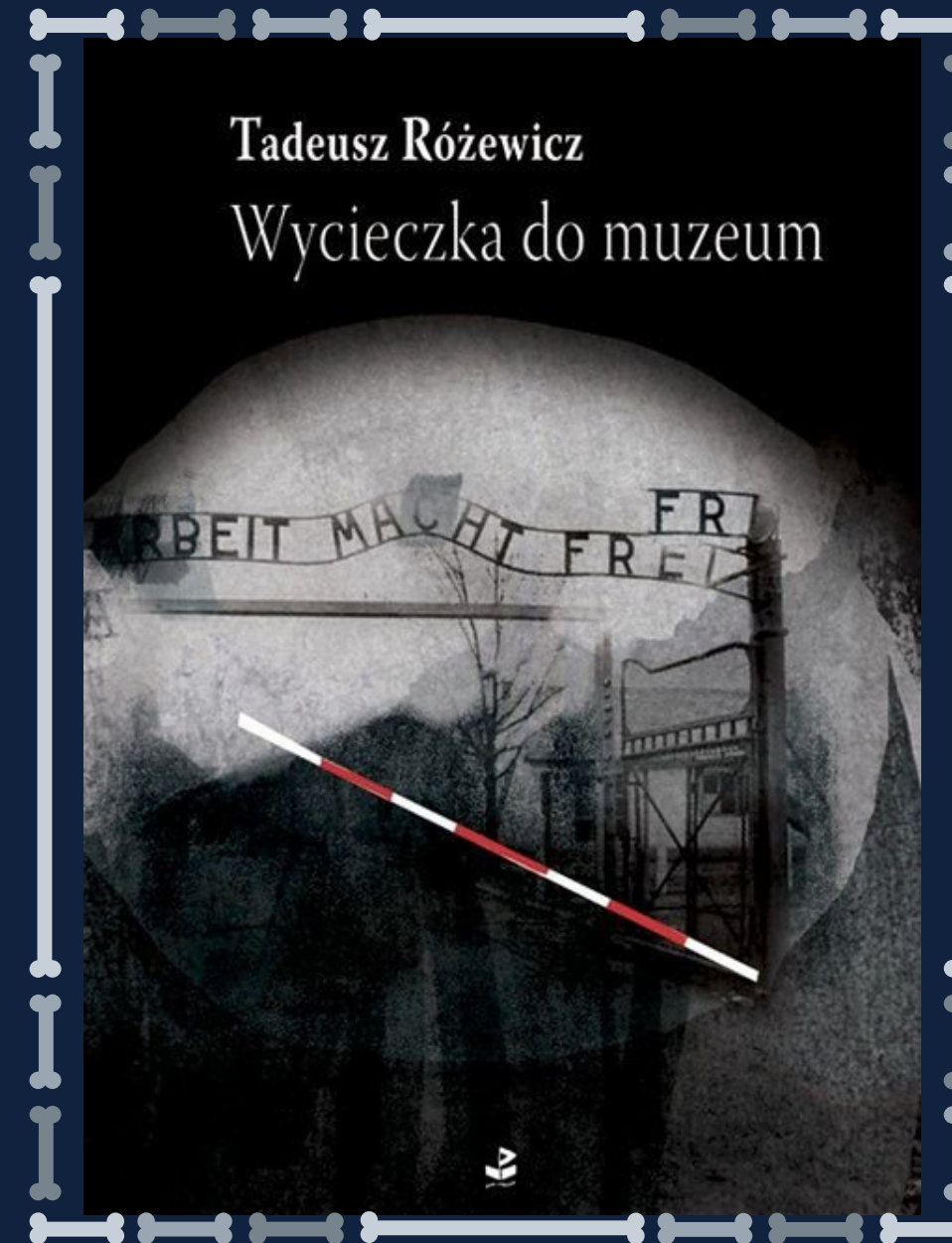
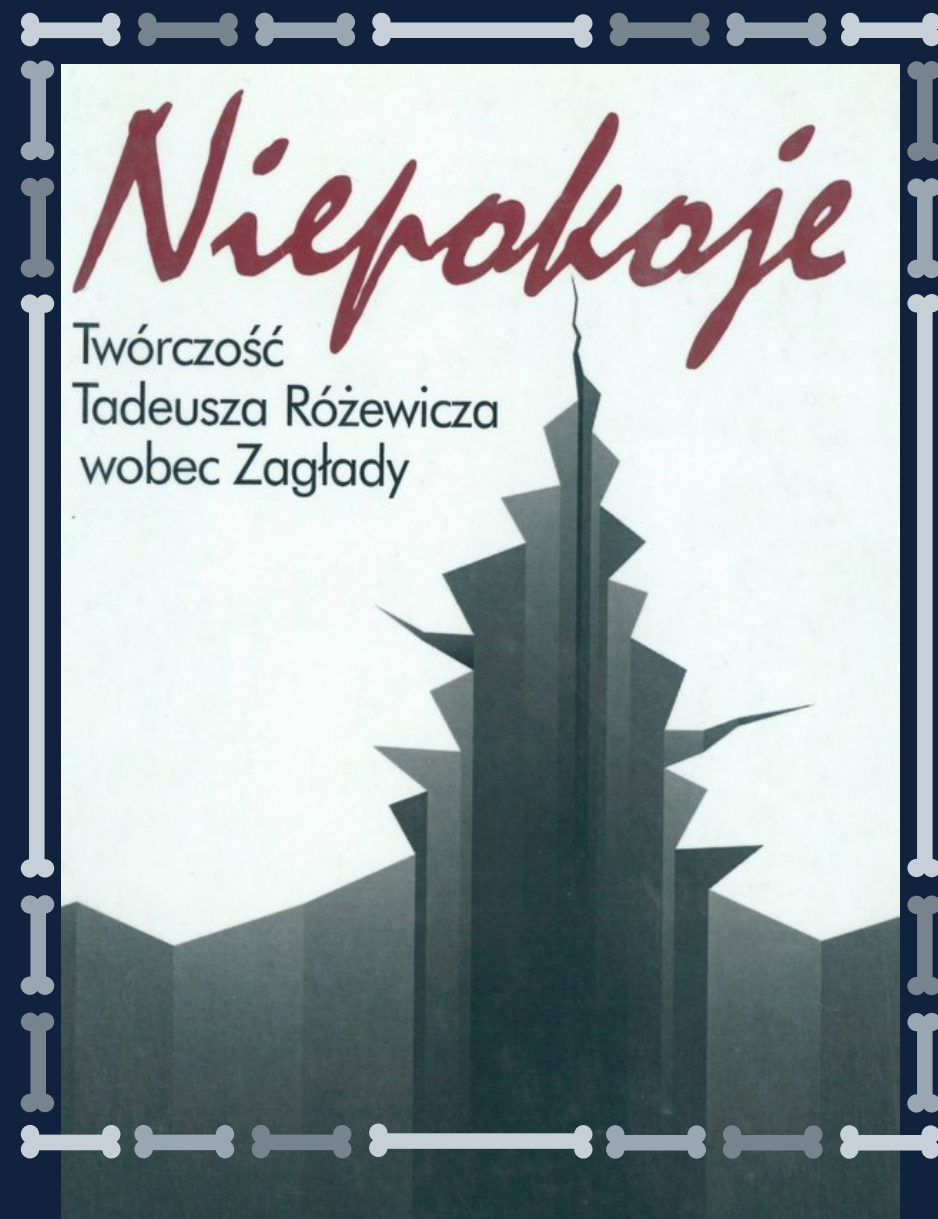
"RÓŻA" (FRAGMENT)

RÓŻA TO KWIAT
ALBO IMIĘ UMARŁEJ DZIEWCZYNY.

RÓŻĘ W CIEPŁEJ DŁONI MOŻNA ZŁO-
ŻYĆ
ALBO W CZARNEJ ZIEMI.

"WARKOCZYK" (FRAGMENT)

WIELKICH SKRZYNIACH
KŁĘBIĄ SIĘ SUCHE WŁOSY
UDUSZONYCH
I SZARY WARKOCZYK
MYSI OGONEK ZE WSTĄŻECZKĄ
ZA KTÓRY POCIĄGAJĄ W SZKOLE
NIEGRZECZNI CHŁOPCY

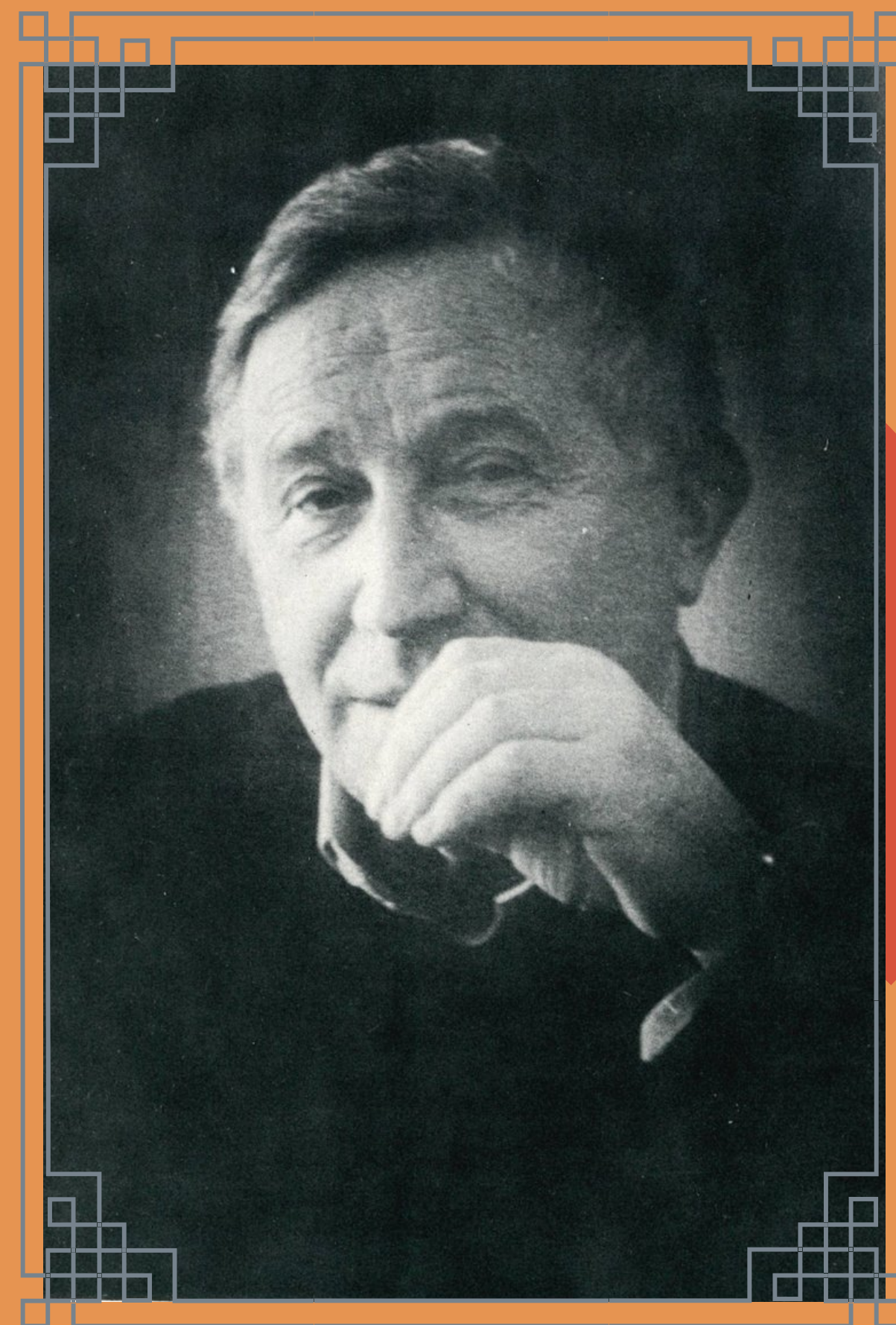

Dlaczego piszę

Dlaczego piszę

czasem "życie" zasłania
To
co jest większe od życia

Czasem góry zasłaniają
To
co jest za górami
trzeba więc przesunąć góry
ale ja nie mam potrzebnych
środków technicznych
ani siły
ani wiary
która przenosi góry
więc nie zobaczysz tego
nigdy
wiem o tym
i dlatego
piszę

Wiersz " Na ścięciu drzewa"(autograf)

Na ścięciu drzewa

Innow narnaczone
na ścięciu
białym znakiem
zapłaty
jęmora oddychało
liście drzewy wiszły
konary i gałęzie
wzrosły się
w odpykających chmurach

w strefie koron
panuje nieustanny "niepokój"

drzewa nie przenoszą się
z miejsca na miejsce
w porzuceniu pokarmu
nie mogą mieć
przed sobą wroniska
przed toporem
piły

ugodzone w bok
zwalito się
runęto w runo
prygniatając
martwym ciężarem
trawy mrówki ziota
zagoolę
blade wiotkie odziomki
drzewy pajączki
rarem z drzewem
został stracony jego cień

dr
m
je
i
s
i
e

przed toporem
piły

ugodzone w bok
zwalito się
runęto w runo
prygniatając
martwym ciężarem
trawy mrówki ziota
zagoolę
blade wiotkie odziomki
drzewy pajączki
rarem z drzewem
został stracony jego cień
dewinawany fenetocrypty
obraz drzewa
pojawiający się
w świetle stonca

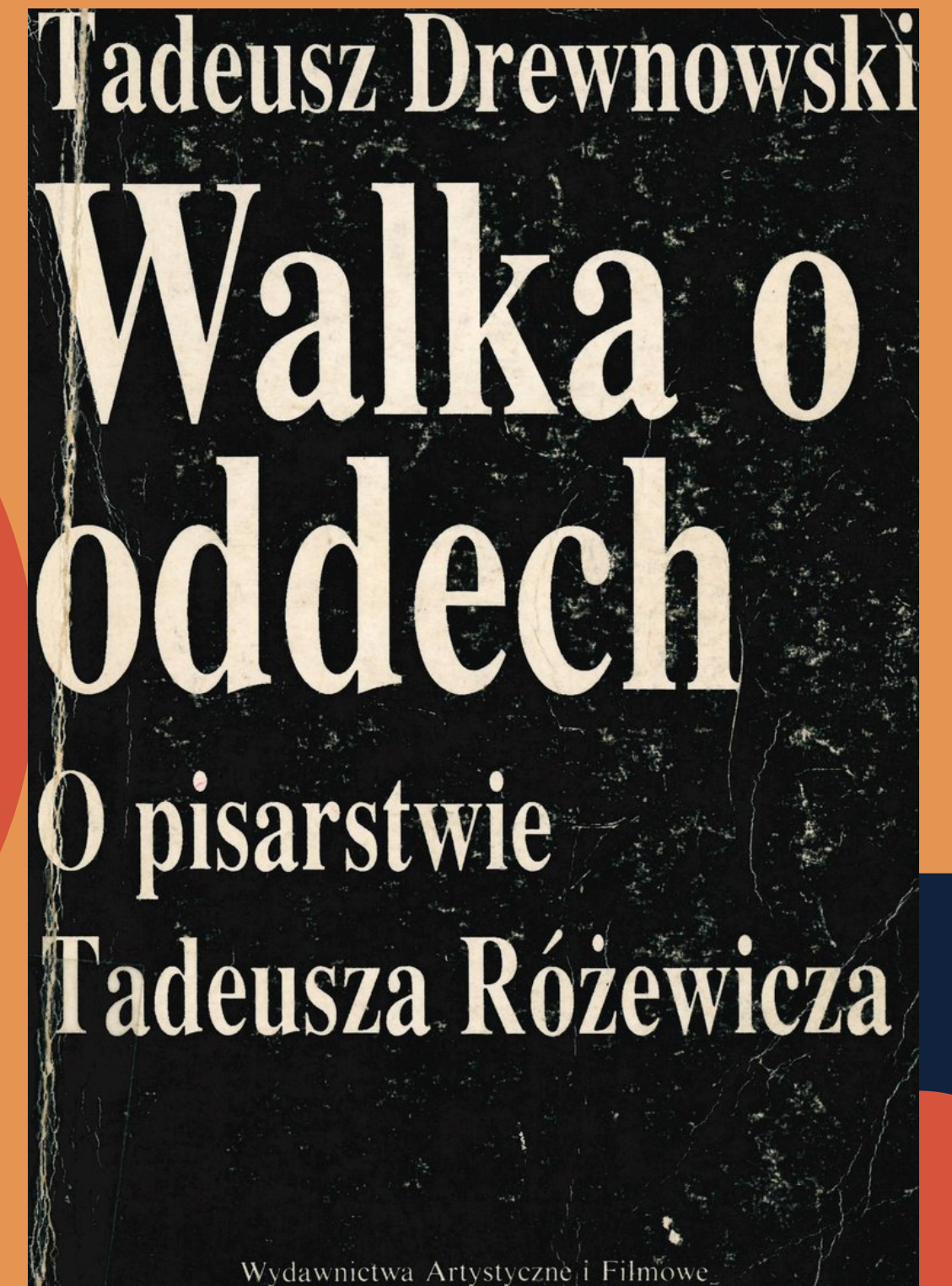
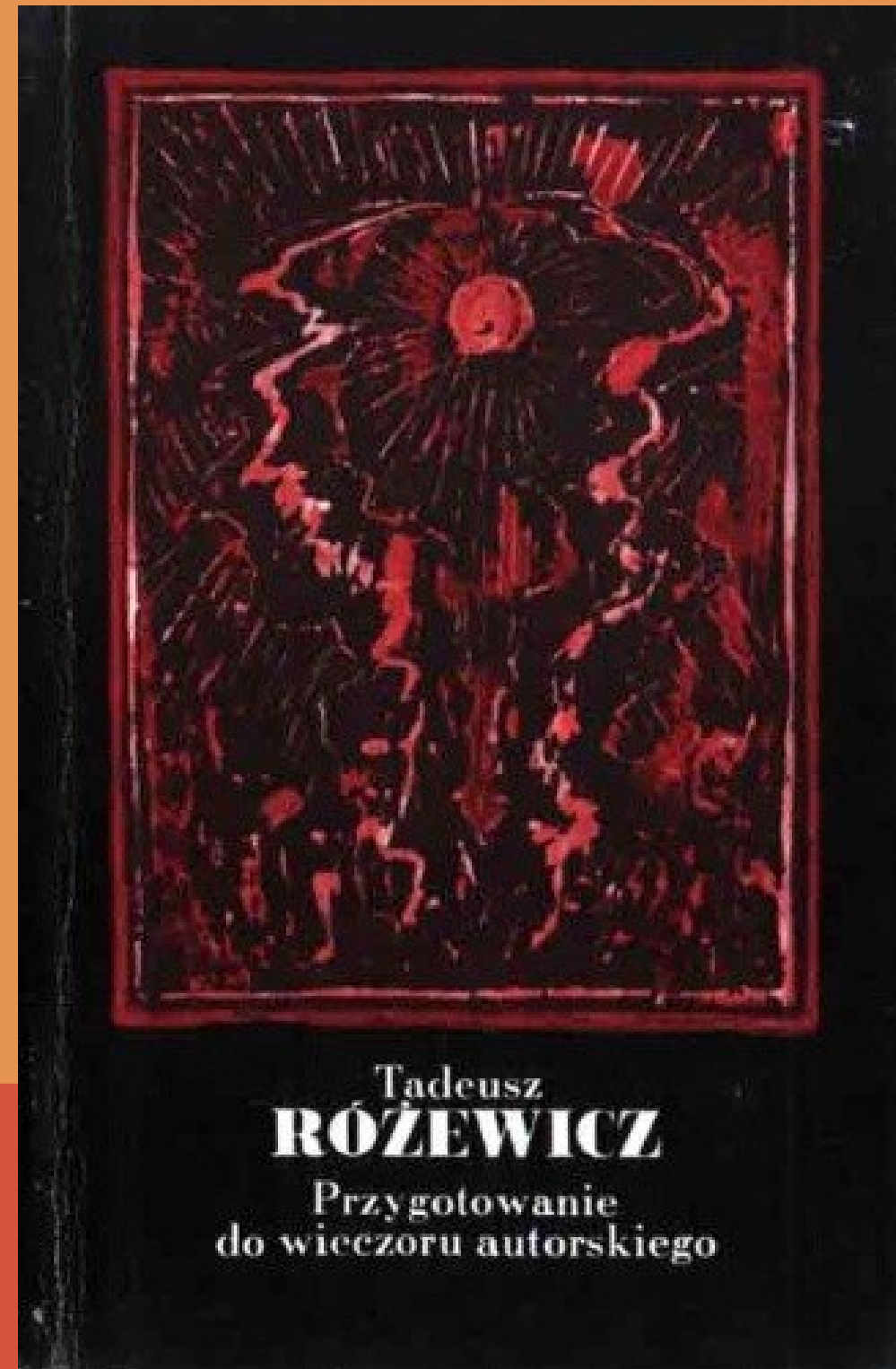
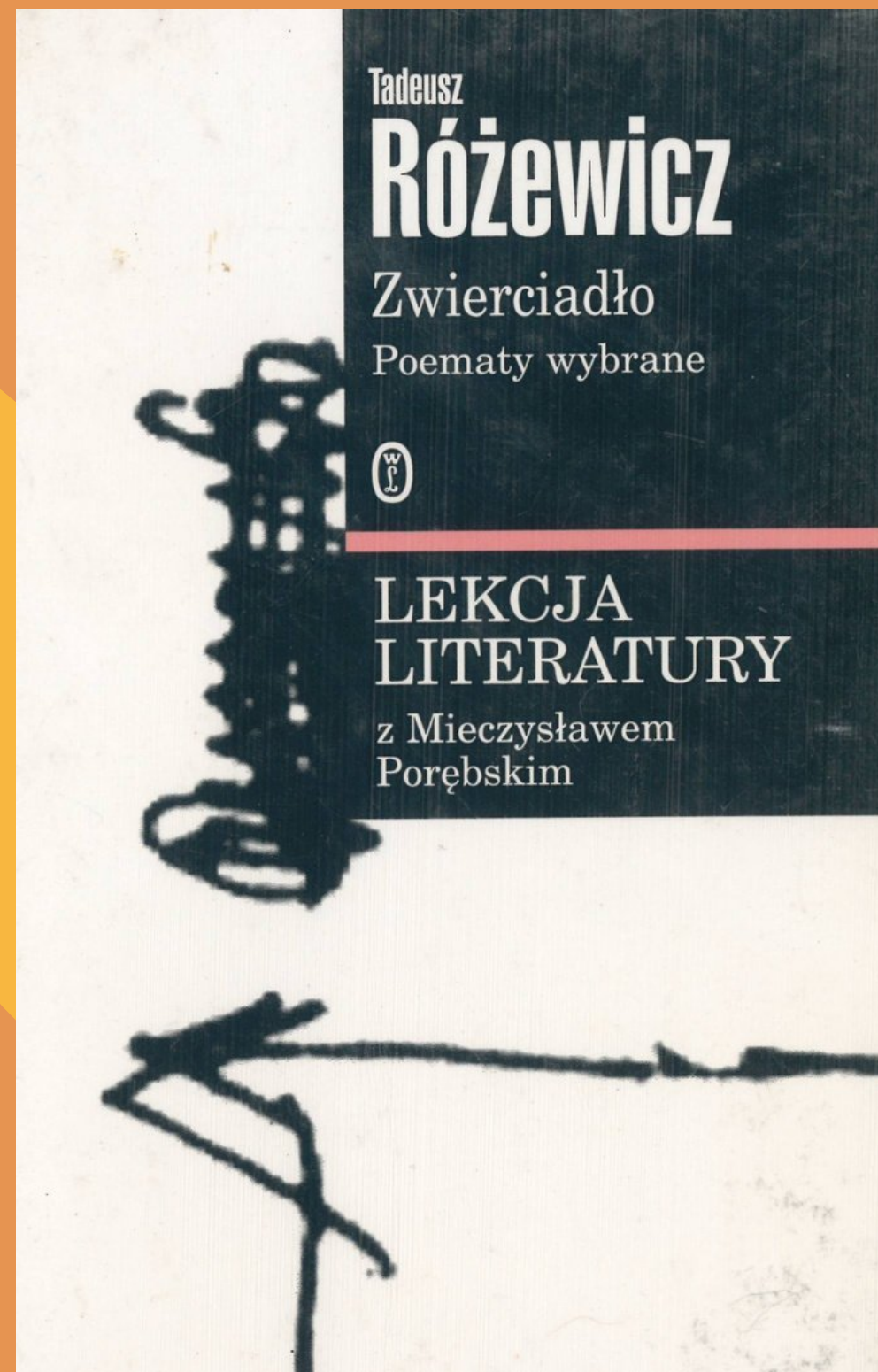
Ścięcie drzewa
to spektakularne porzucenie
ceremoniału

(w strefie koron
panuje nieustanny
niepokój

mechaniczne piły
~~nie przepuszczają~~ bryskawicznie
wchodzą w korę
między rdzeń i żywego drzewa

pełni ziemię
prawie korzenie
jęmora nie przerywa pracy
nie przemawia
utrata pnia
i korony
powoli dociera nadszycuna

"Przygotowanie do wieczoru autorskiego"

"Przyszli żeby zobaczyć poetę"

"Przyszli żeby zobaczyć poetę
i co zobaczyli?"

zobaczyli człowieka
siedzącego na krześle"...

...

słyszę
jak byle kto mówi byle co
do byle kogo

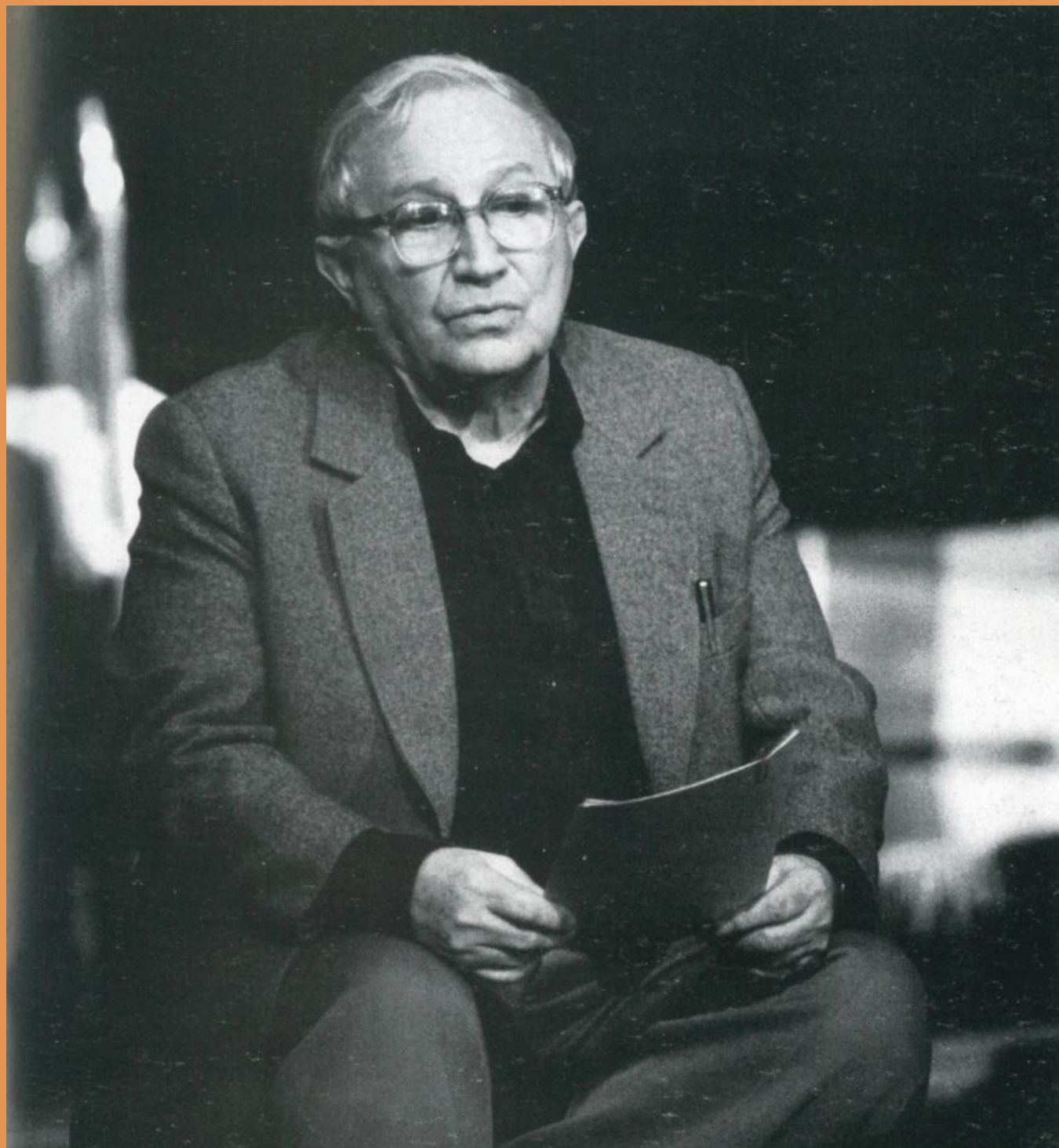
bylejakość ogarnia masy i elity

ale to dopiero początek

...

T.Różewicz

Wieczór autorski

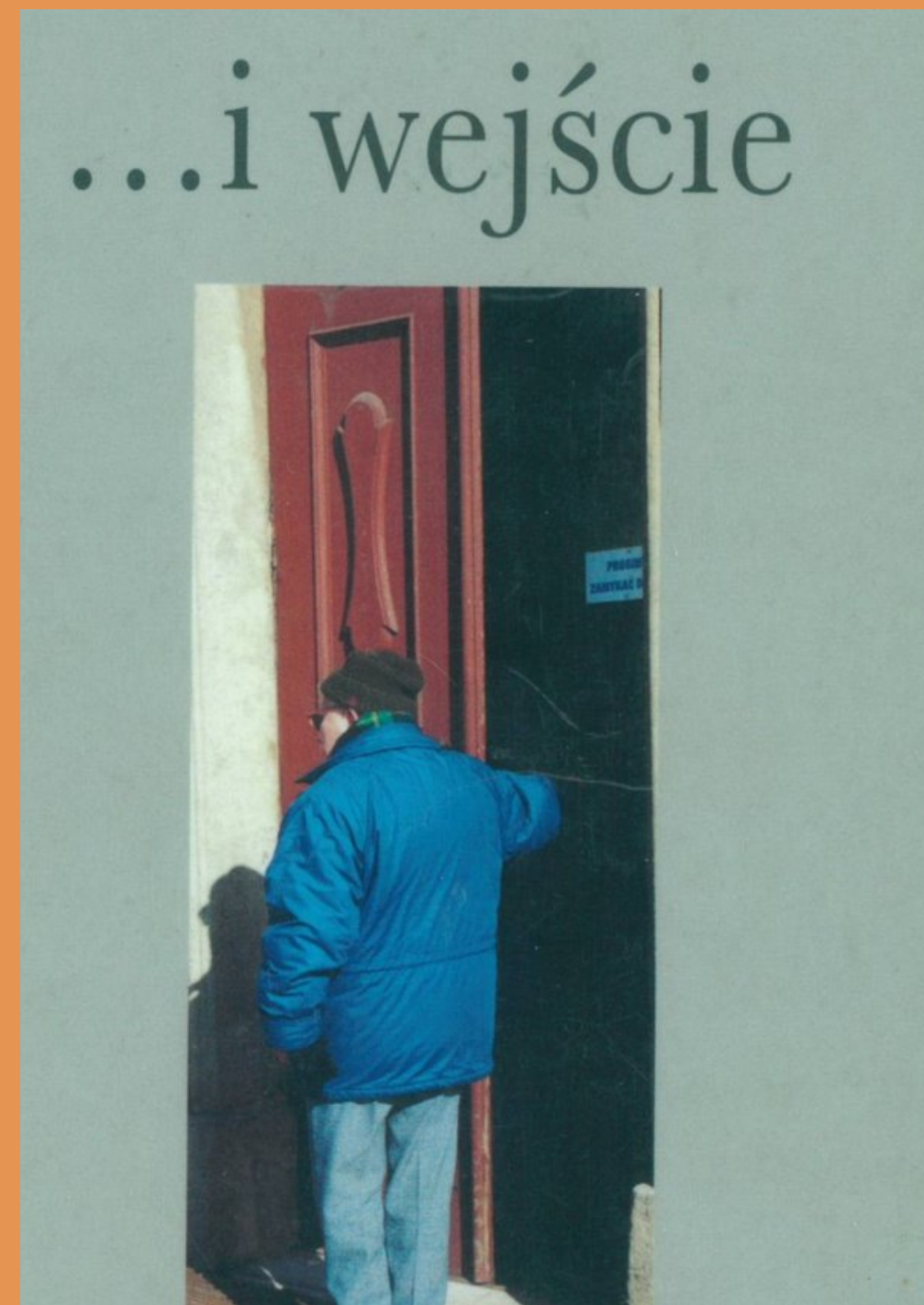
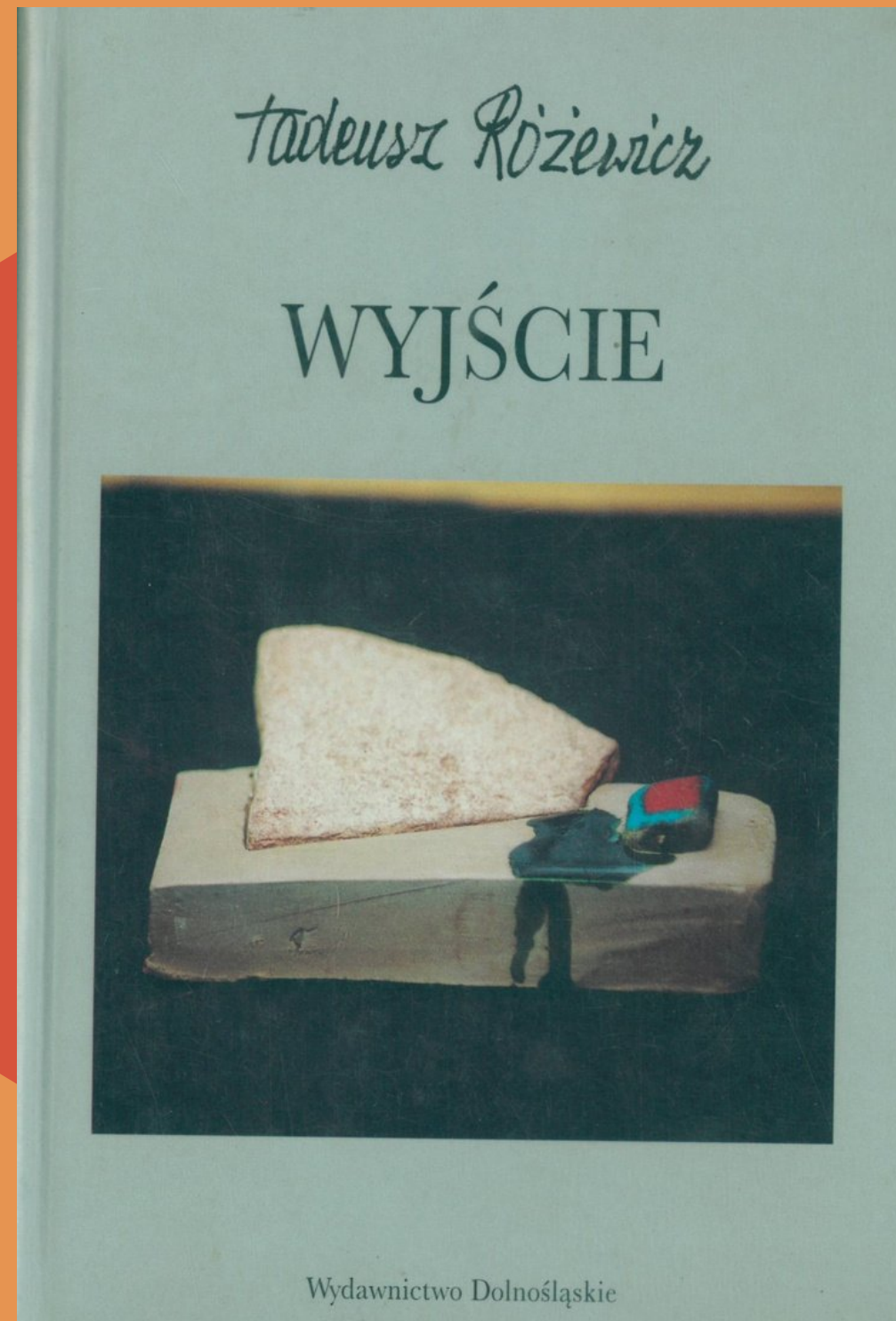

Poeta czyta swoje wiersze

*a może Ty, drogi Czytelniku,
wejdź w moje
stare buty i pomaszczesz
dalej*

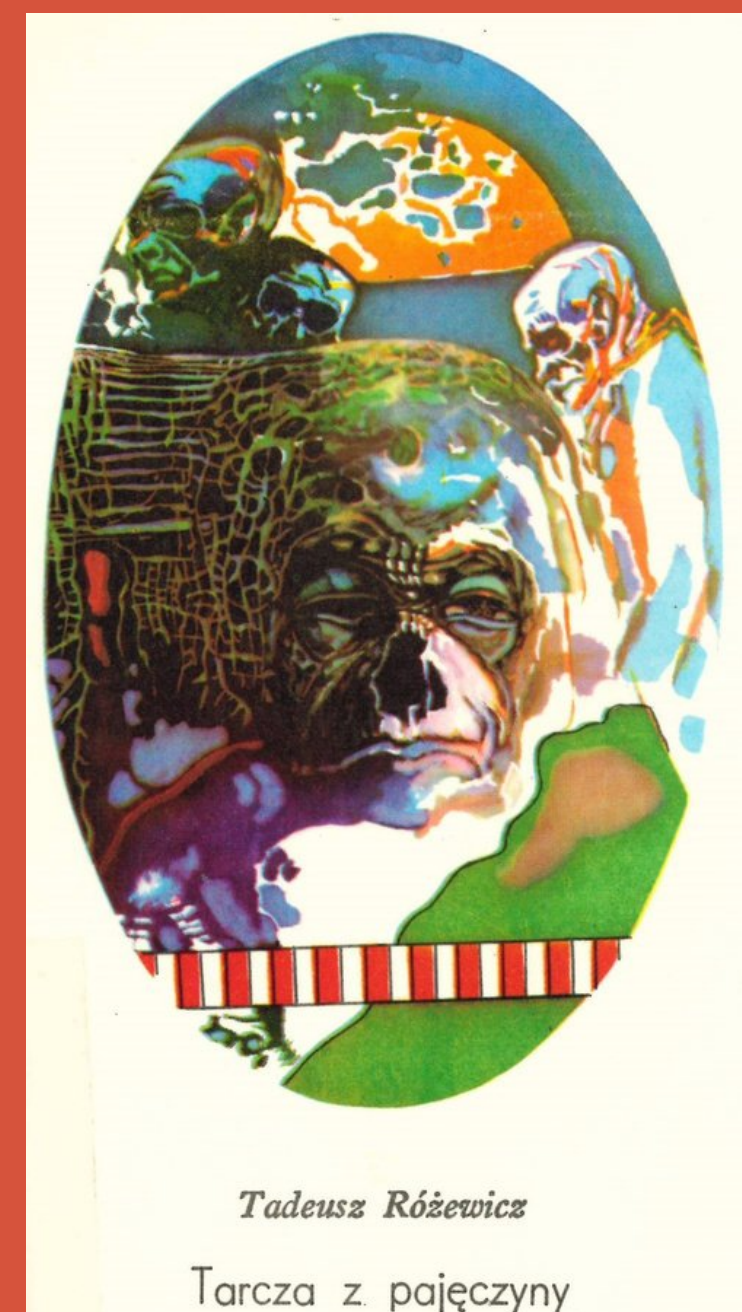
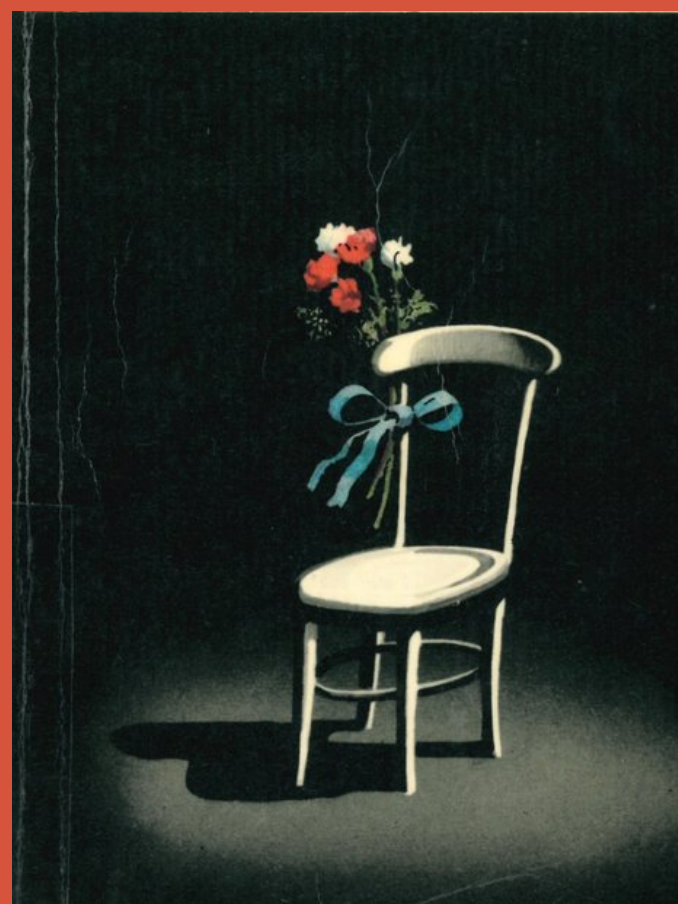
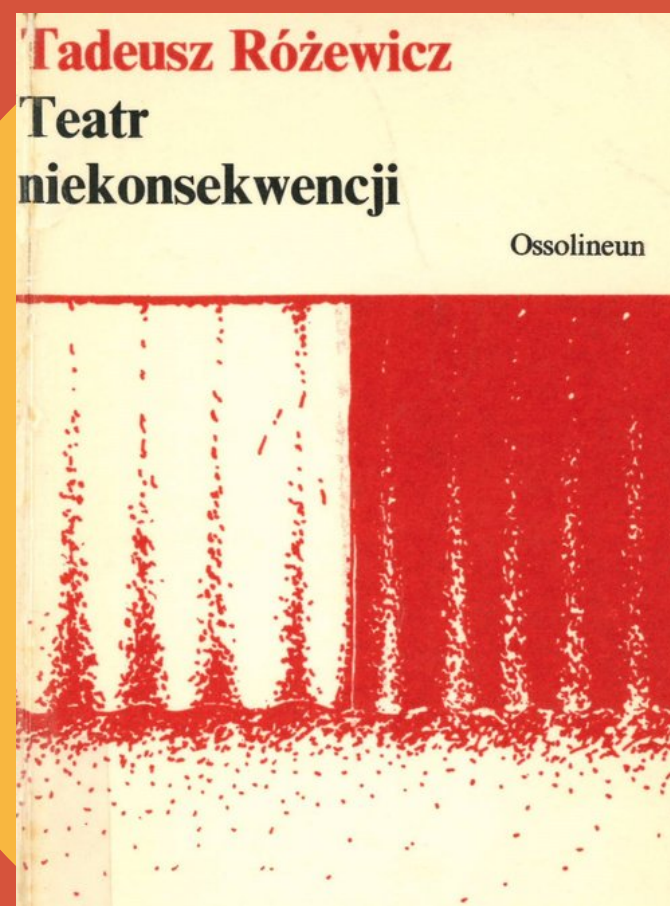
Cytat pochodzi z wiersza "Słowa": "Słowa zostały zużyte":

Poeta dramaturgiczny

T. Różewicz cytat: "Teatr interesuje mnie jako maszyna, którą chciałbym rozebrać, oglądać, być na próbie(...)"

"Mnie bardzo interesuje "jak to się robi"

Tadeusz Różewicz

"ciągle mnie pytają
co pan myśli o Bogu
a ja im odpowiadam
nieważne jest co ja myślę o Bogu
ale co Bóg myśli o mnie"

Wypowiedzi na temat Różewicza

Stanisław Grochowiak - poeta

o Różewiczu:

"PO WOJNIE NAD POLSKĄ
PRZESZŁA KOMETA POEZJI.
GŁOWĄ KOMETY BYŁ
RÓŻEWICZ, RESZTA TO OGON"

Jerzy Jarocki - reżyser

o Różewiczu :

"WYDAJE MI SIĘ, ŻE RÓŻEWICZ TO
SZCZEGÓLNY W POLSCE DRAMATURG-
ROZUMIEJĄCY ZMIANY JAKIE ZACHODZĄ
W TEATRZE.

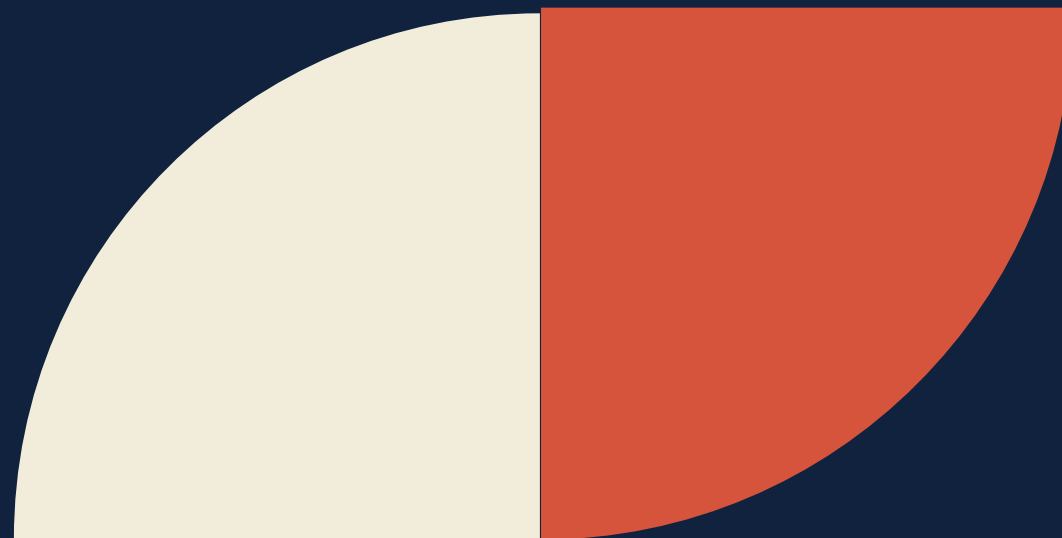
SZTUKA NOWEGO TEATRU, NOWYCH
ŚRODKÓW WYRAZU, A PRZY TYM MA
DUŻO DO POWIEDZENIA W SPRAWACH
WSPÓŁCZESNEGO CZŁOWIEKA"

Wisława Szymborska o Różewiczu

"Nie mogę sobie nawet wyobrazić, jak wyglądałaby powojenna poezja polska bez wierszy Tadeusza Różewicza.

Wszyscy mu coś zawdzięczamy,
choć
nie każdy z nas potrafi się do
tego przyznać"

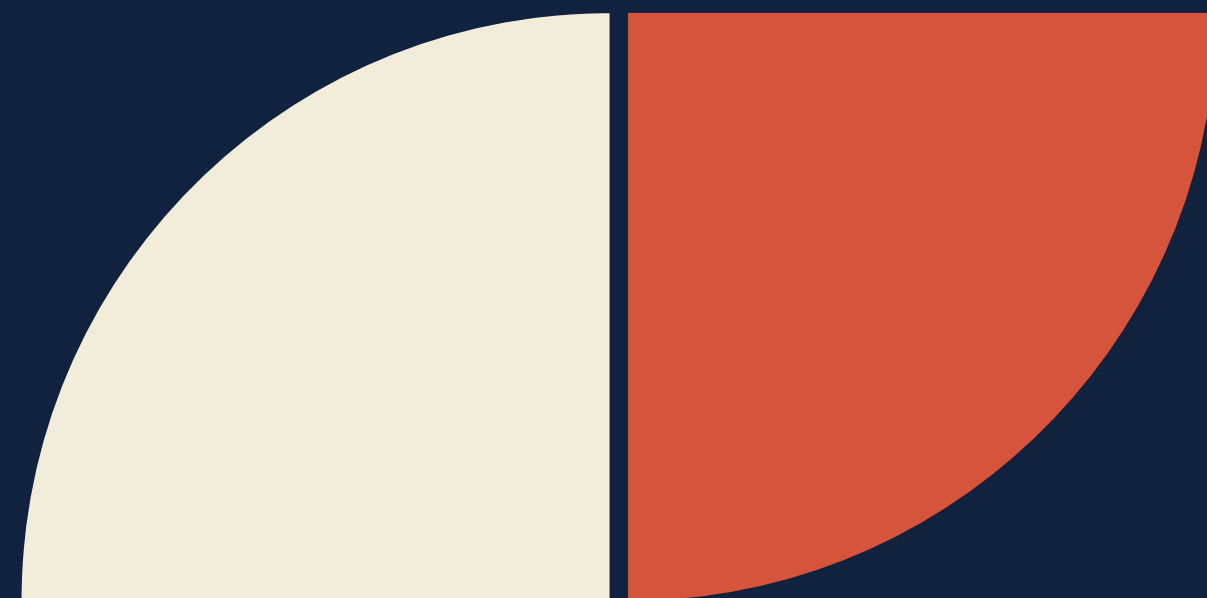

Jan Miodek o poezji Różewicza:

"DLA MNIE JAKO
JĘZYKOZNAWCY SZCZEGÓLNIC
GODNY PODKREŚLENIA JEST
JEGO STYLISTYCZNY IDEAŁ
ZAWARTY W IMPERATYWIE, BY
PRZEKAZAĆ MAKSYMUM
TREŚCI W MINIMALNEJ LICZBIE
SŁÓW.

FILOZOFICZNA
I EGZYSTENCJALNA GŁĘBIA
OBECNA W POEZJI RÓŻEWICZA
MA CHARAKTER UNIWERSALNY.
DZIĘKI TEMU JEGO TWÓRCZOŚĆ
MA UNIWERSALNY WYMIAR
I TRAFIA DO ODBIORCÓW
Z CAŁEGO ŚWIATA"

Grób poety
na cmentarzu
ewangelickim
w Karpaczu

Fot. Wikipedia

Netografia:

<https://culture.pl/pl/artykul/alfabet-tadeusza-rozewicza>

<https://pl.wikipedia.org/wiki/R%C3%B3%C5%BCewicz>

Bibliografia:

Publikacje i fotografie pochodzą ze zbiorów własnych PBW Krosno